

Eesti 100: taimekasvatuse sajand

Rein Lillak

Tartu, 14.03.2018.a

Põllumajandusressurss 20. sajandi algul

I. Põllumajandusmaa: kokku 2,7 milj. ha

- Mõisate omandis: 1,2 milj. ha (43%)

- Talude omandis: 1,6 milj. ha (57%)

II. Põllumajanduses töötavad inimesed: 619 tuhat
(54% kogu elanikkonnast)

III. Põllumajandustootjad:

- Mõisaid: 1149, keskmise suurusega 2113 ha

- Talud: 51640, keskmise suurusega 34,1 ha

IV. Põhiline tootmissuund: veisekasvatus

Olulisemad mõjurid

I. Poliitika:

- Maareformid: 1919, 1940/1944 ja 1991.a
- Sõda: 1914-1918, 1919-1920 ja 1941-1944
- EL ühinemine 2004.a ja toetuste süsteemi kehtestamine

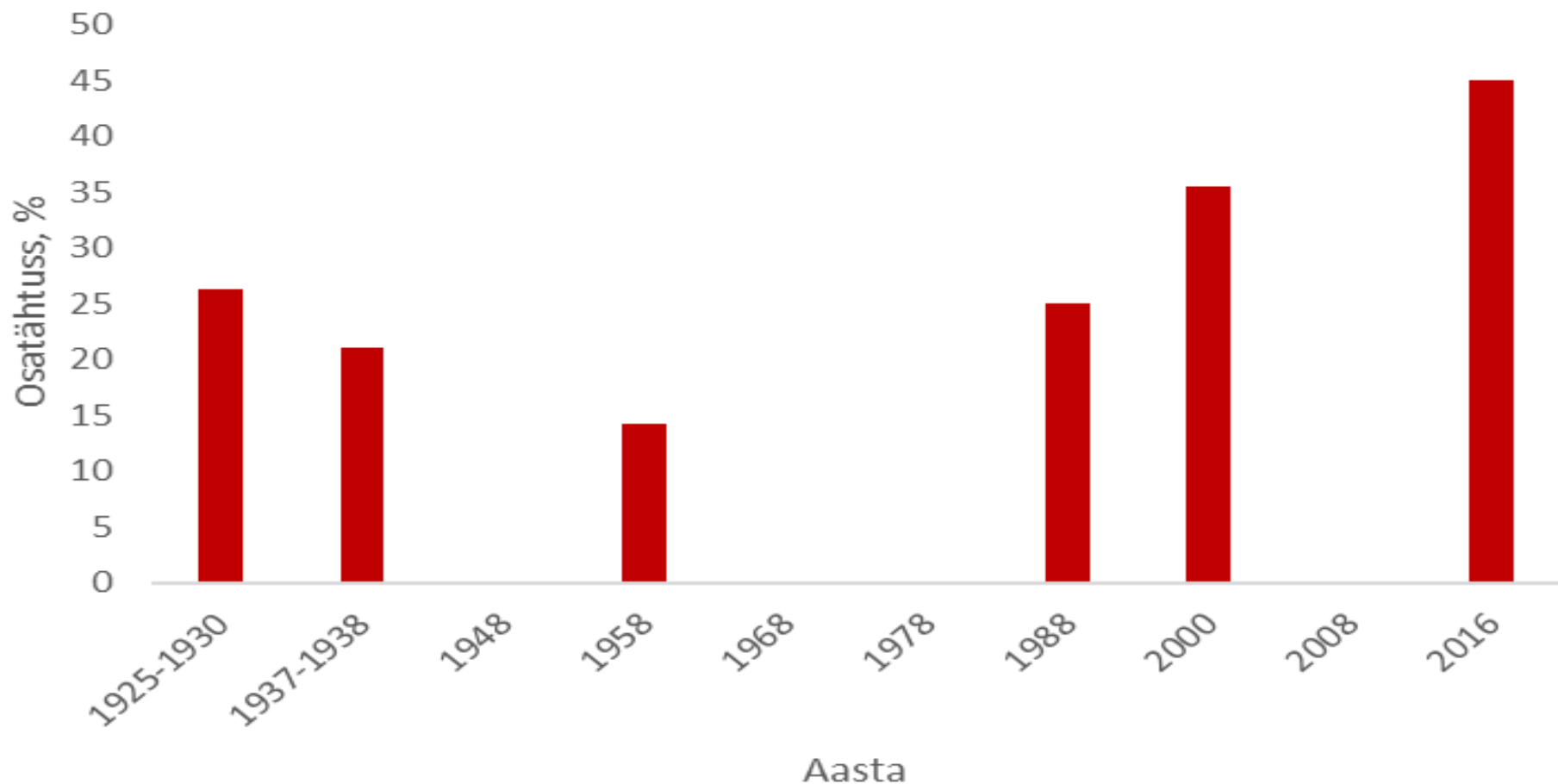
II. Turg:

- Suur depressioon: 1929-1934.a
- Muud kriisid: Aasia majanduskriis, masu jmt.
- Vene turg

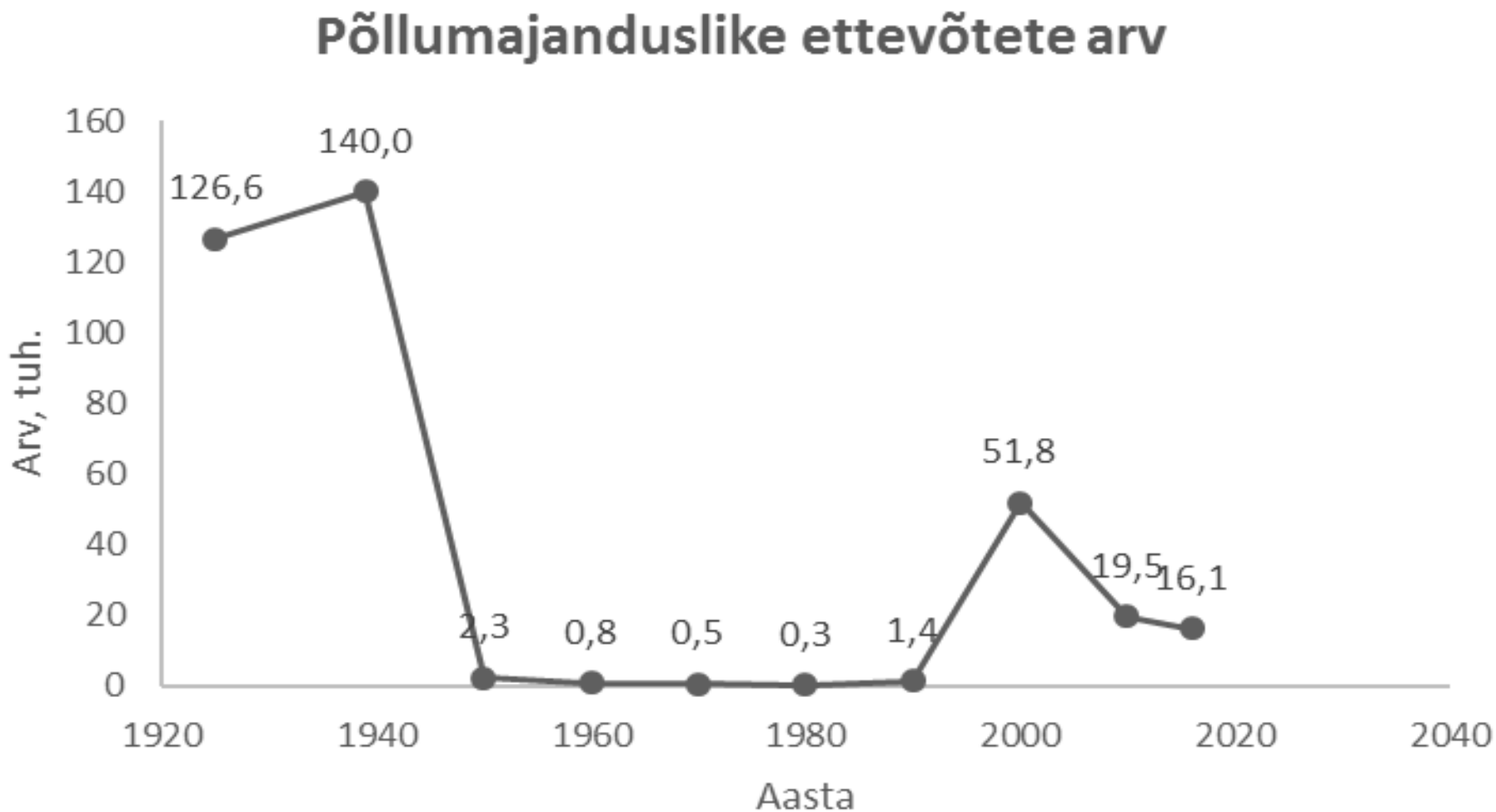
III. Ressursside kättesaadavus

VI. Tehnoloogia areng.

Taimekasvatuse osatähtsus põllumajadustootmises aastatel 1925-2016

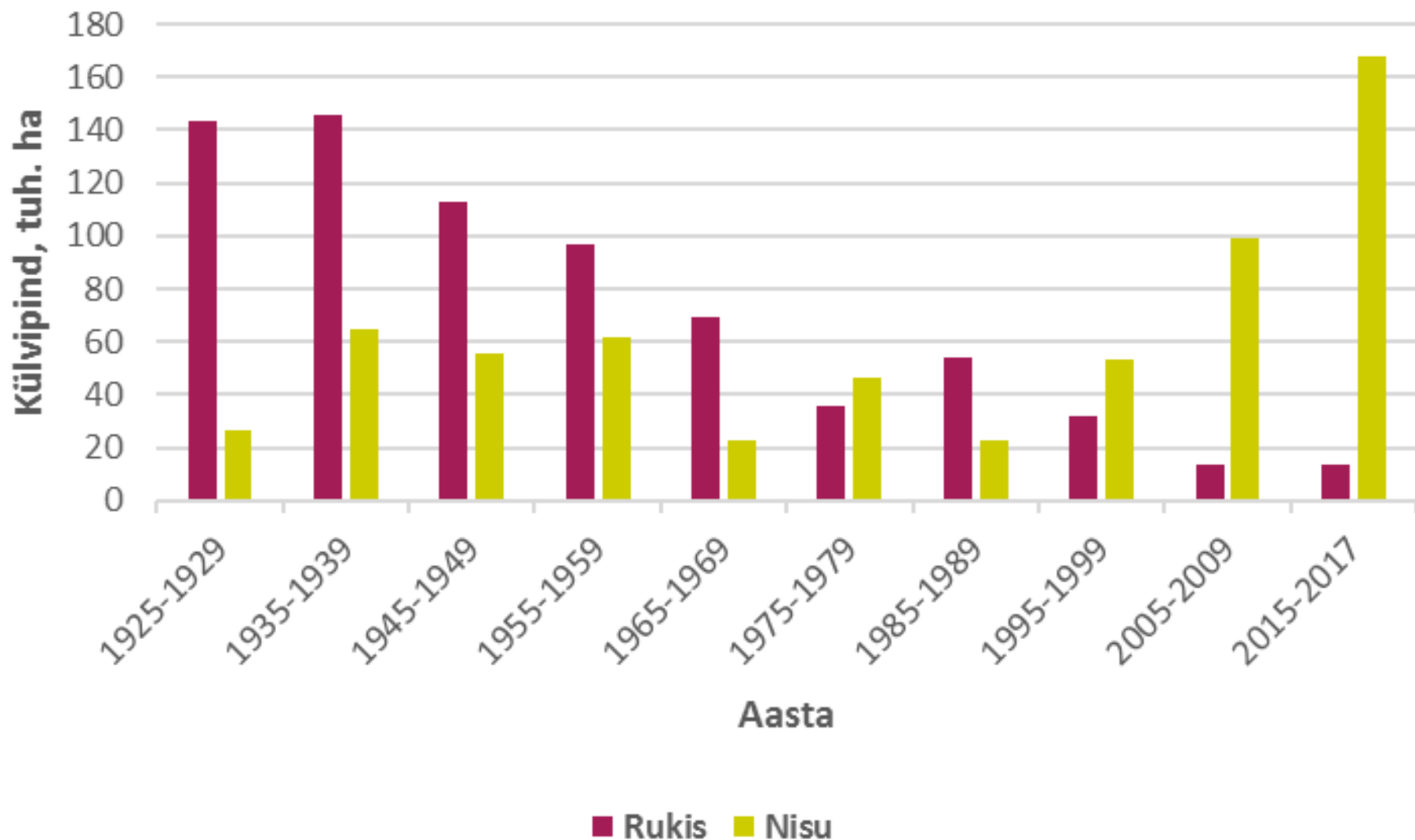

Põllumajanduslike ettevõtete arv Eestis aastatel 1925-2016

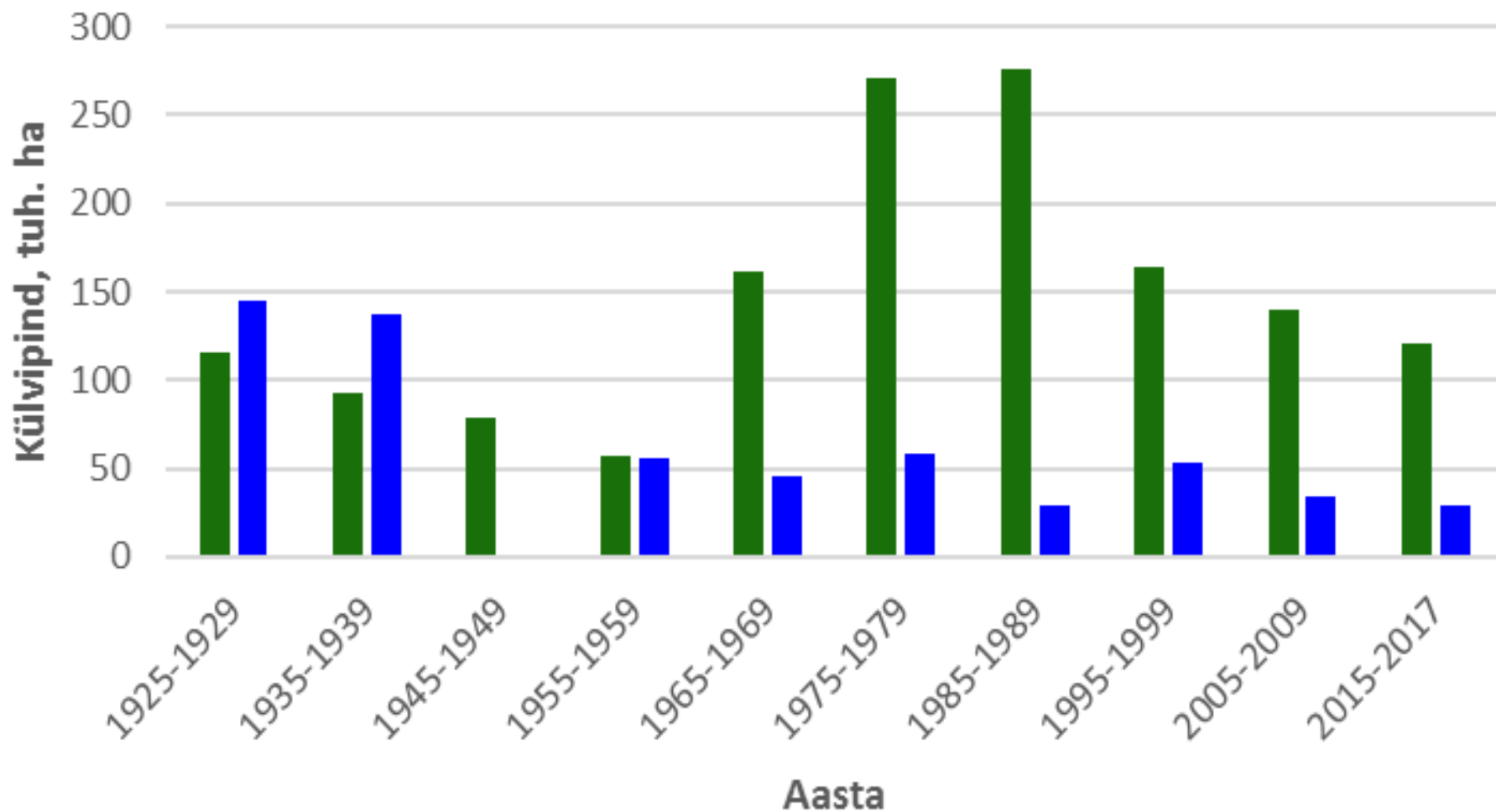

Kultuuride kasvupind

Toiduviljade kasvupinna dünaamika aastatel 1925-2017

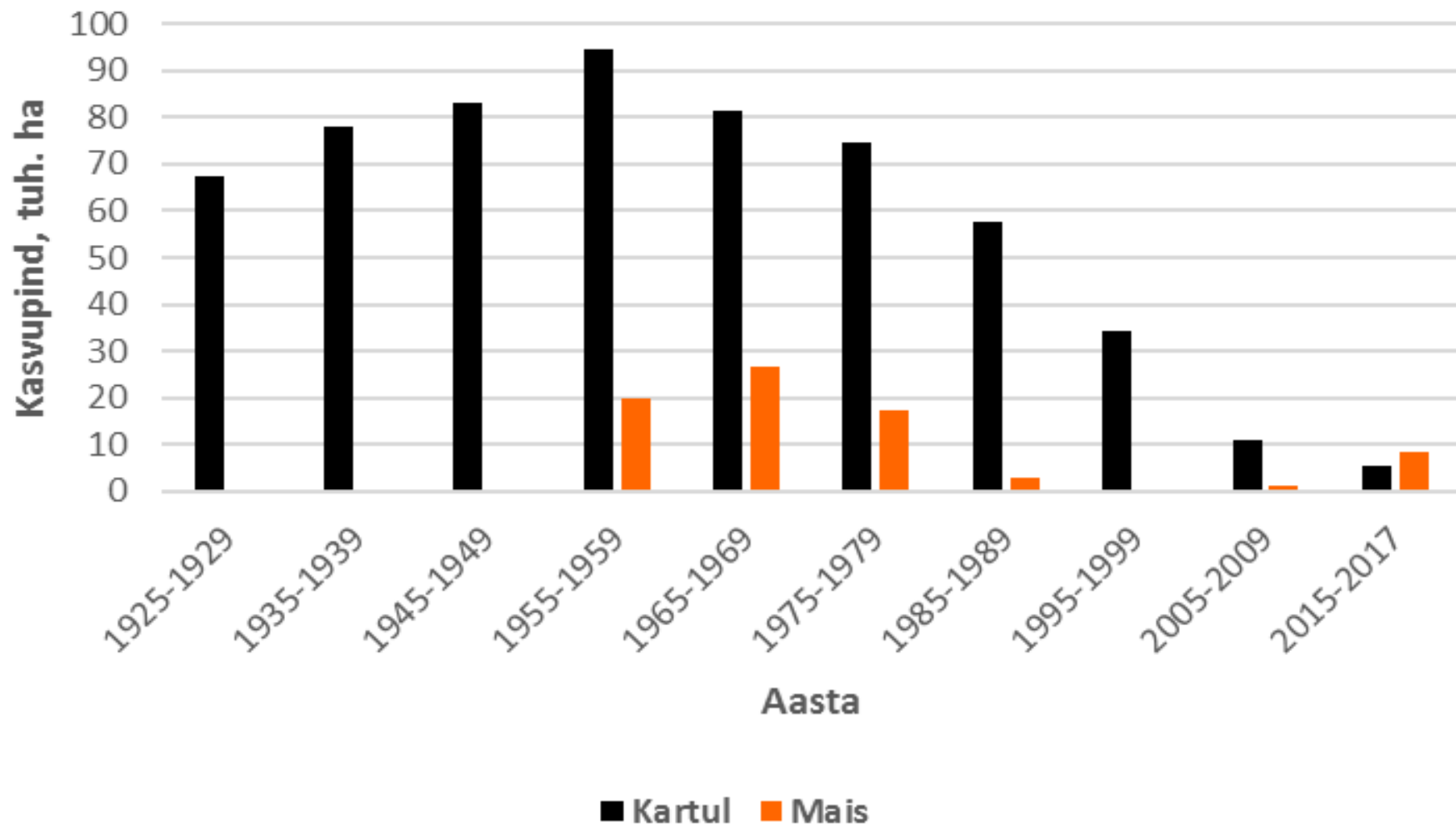

Söödaviiljade kasvupinna dünaamika aastatel 1925-2017

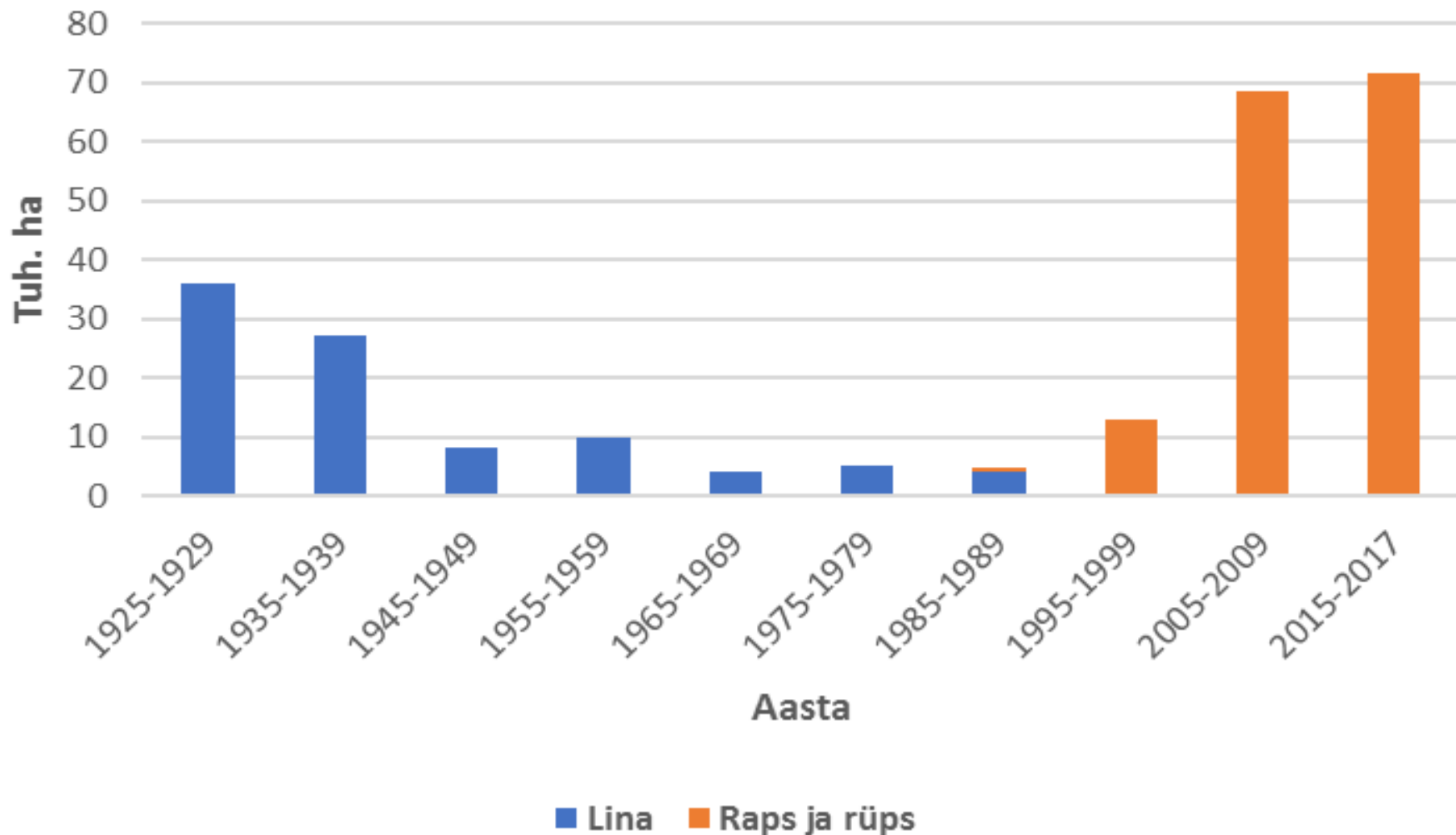

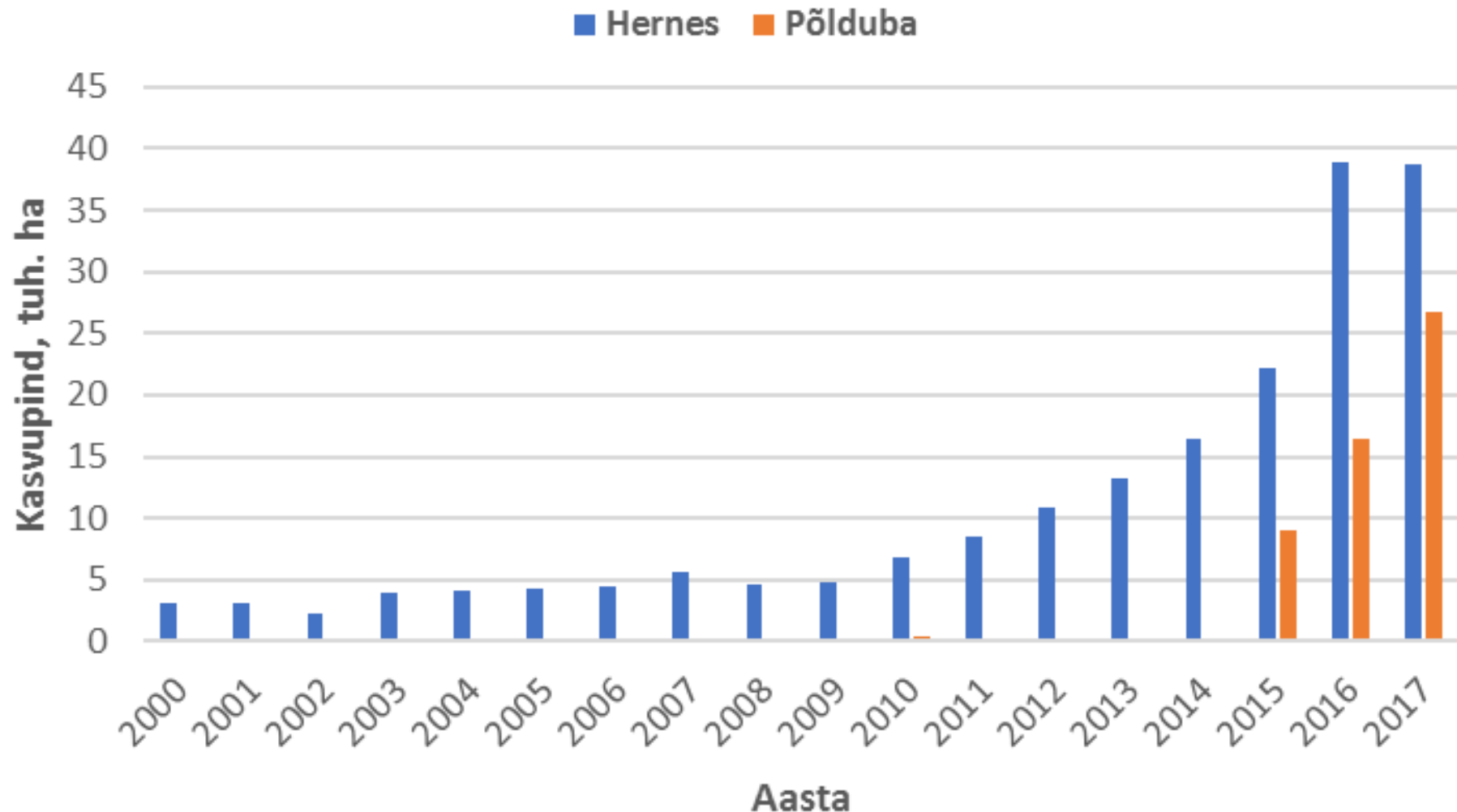
Rühvelkultuuride kasvupinna dünaamika aastatel 1925-2017

Tehniliste kultuuride kasvupind aastatel 1925-2017

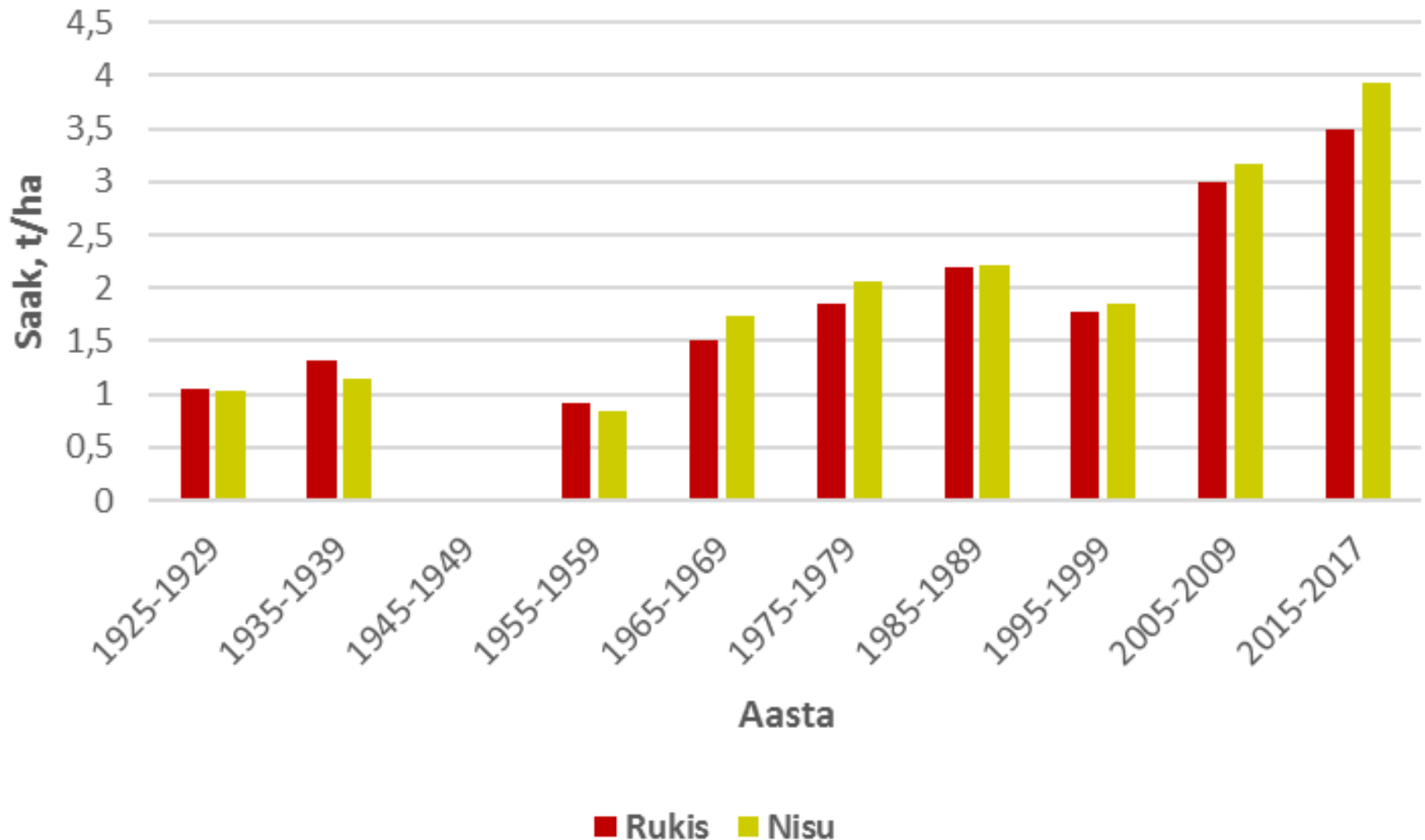

Liblikõieliste kultuuride kasvupind aastatel 2002-2017

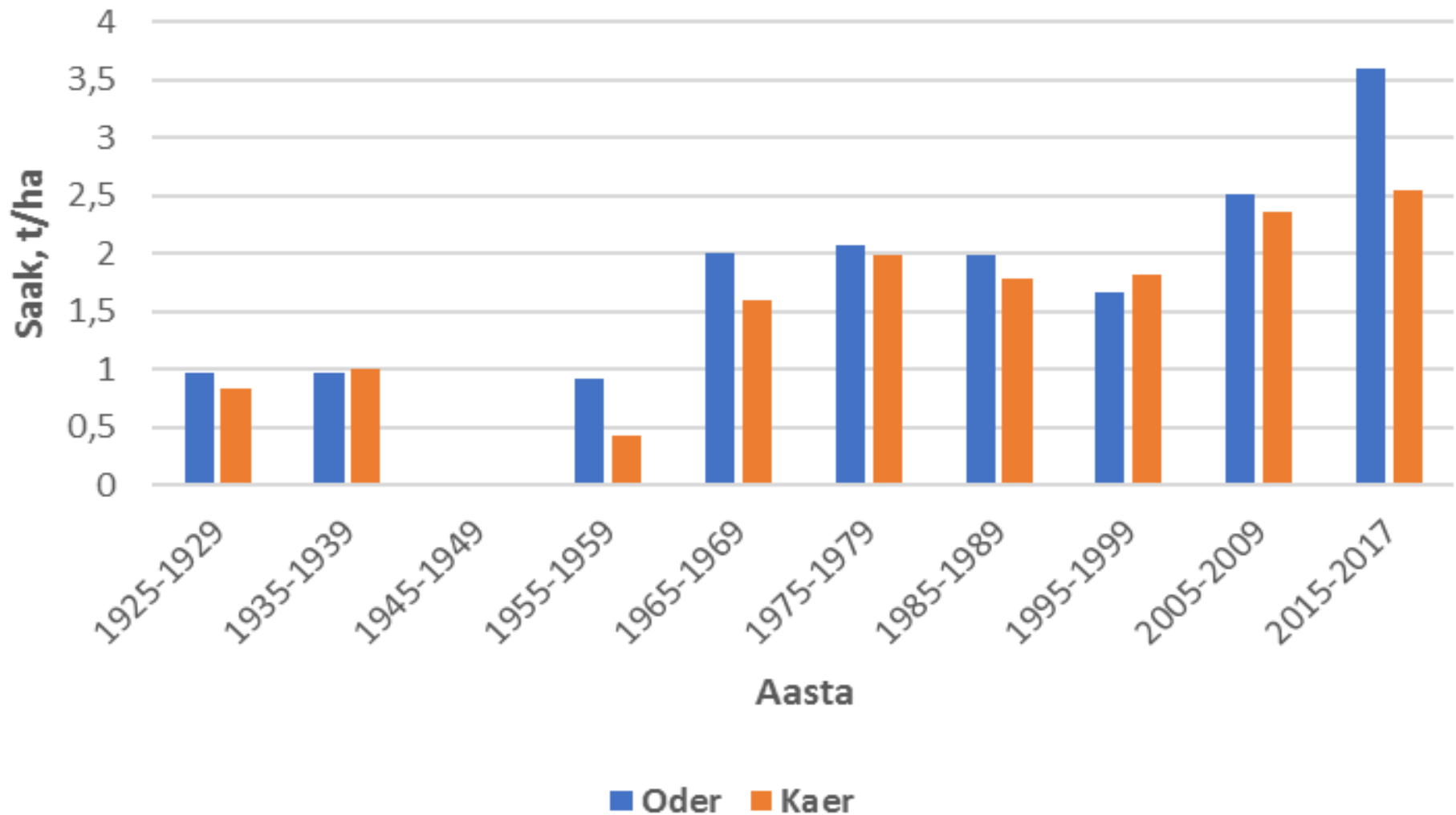

Kultuuride saagikus

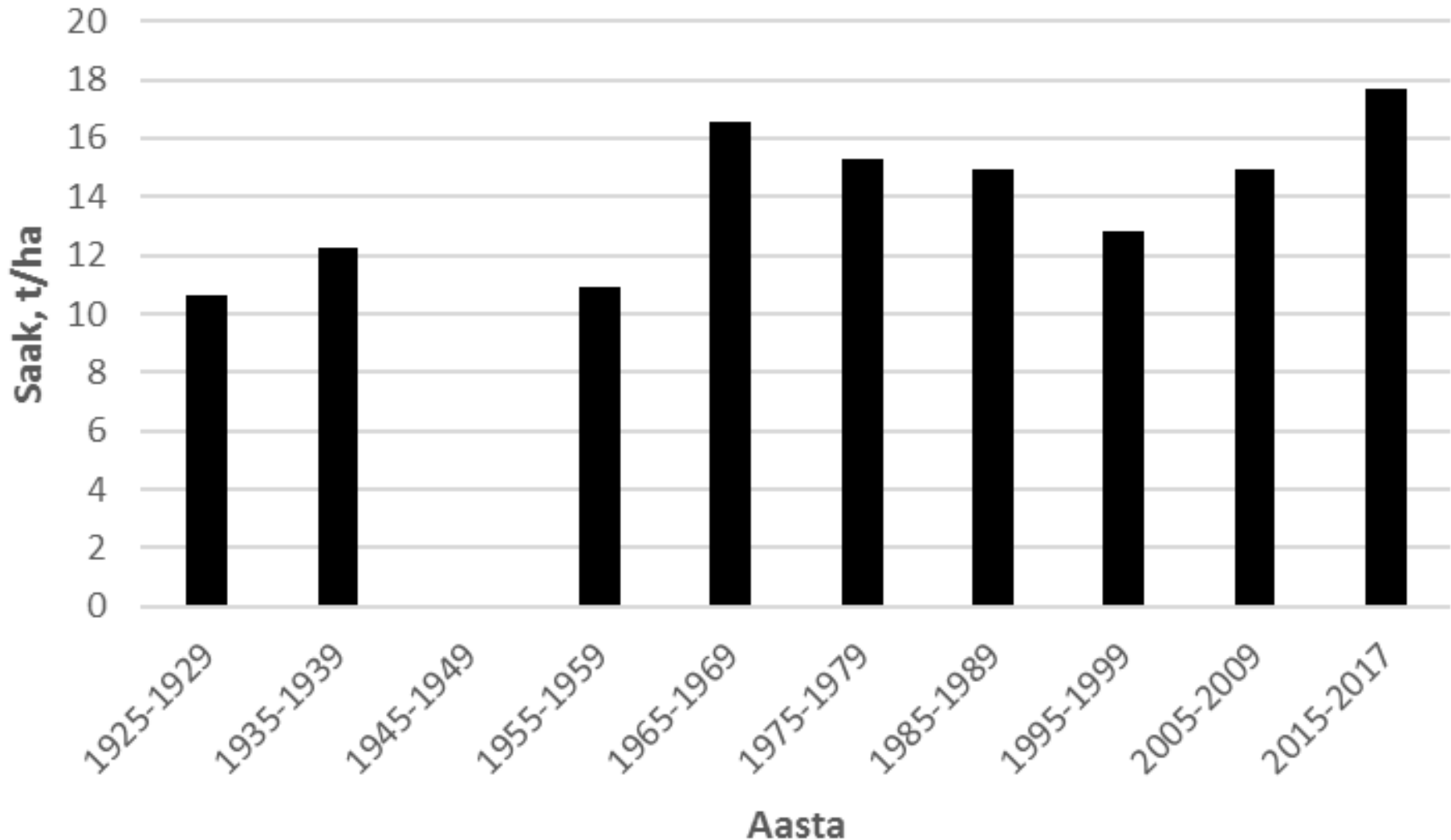
Toiduviljade saagikus aastatel 1925-2017^T

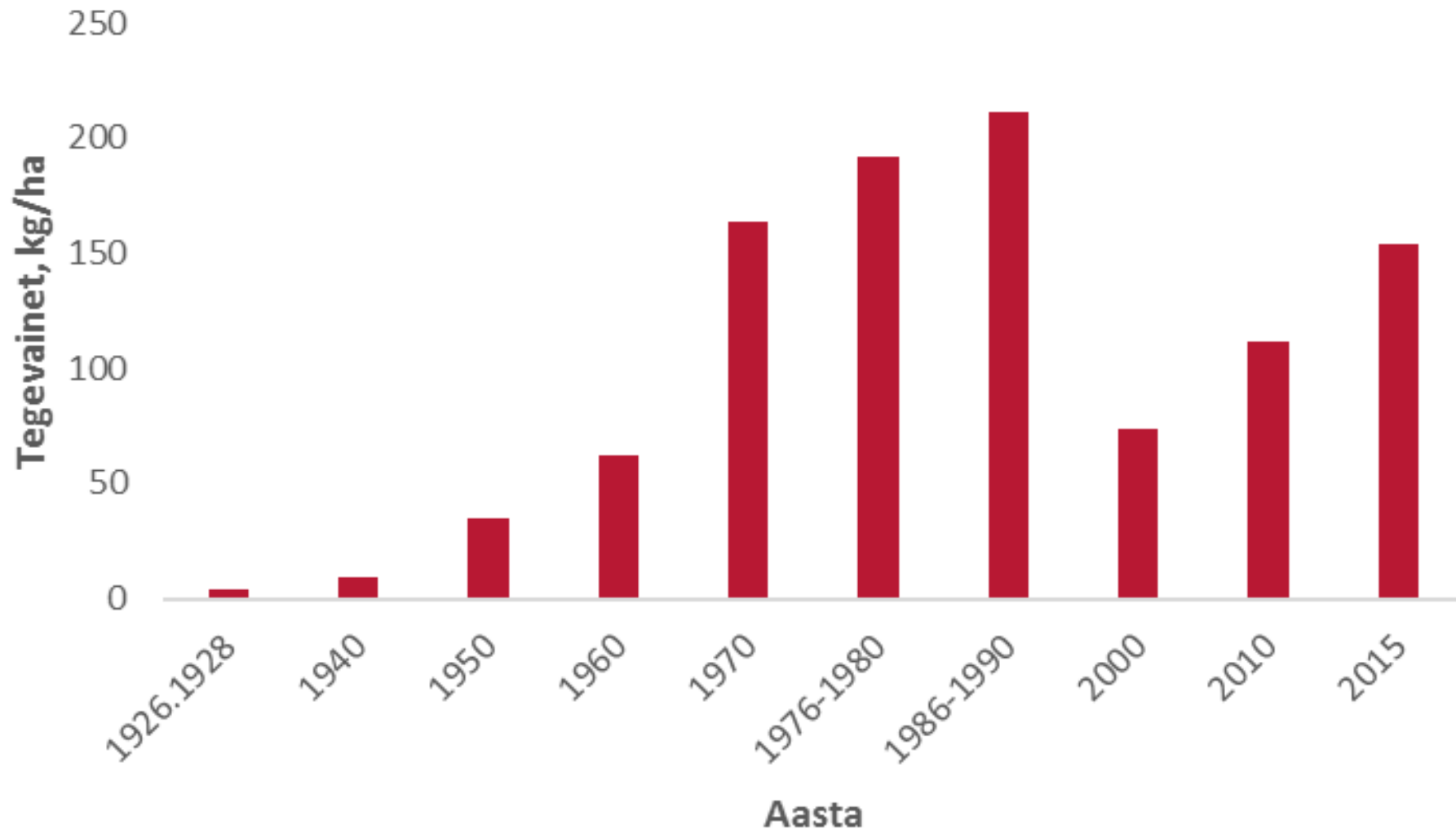
Söödaviljade saagikus aastatel 1925-2017^T

Kartuli saagikus aastatel 1925-2017

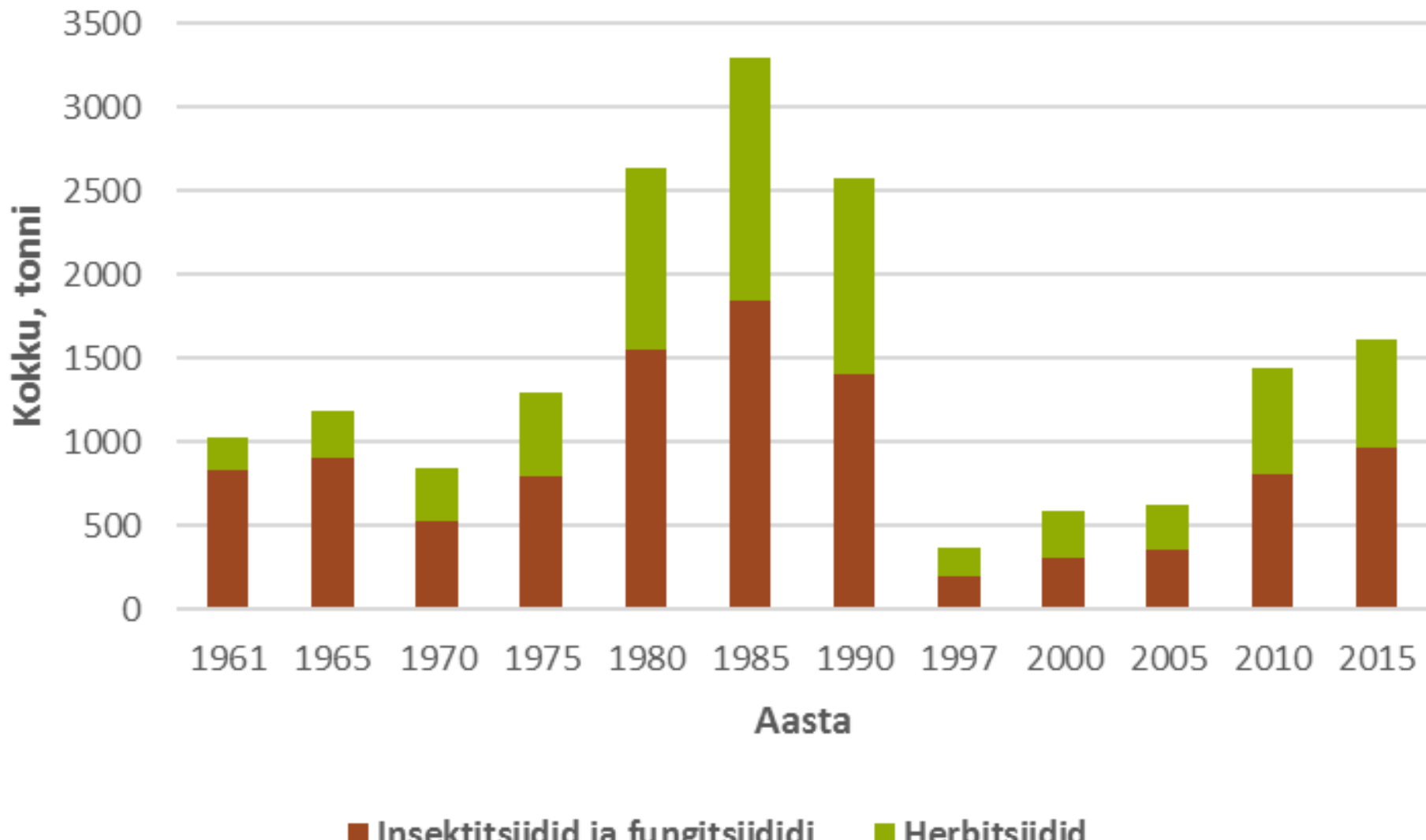

Väetiste kasutamine aastatel 1926-2015

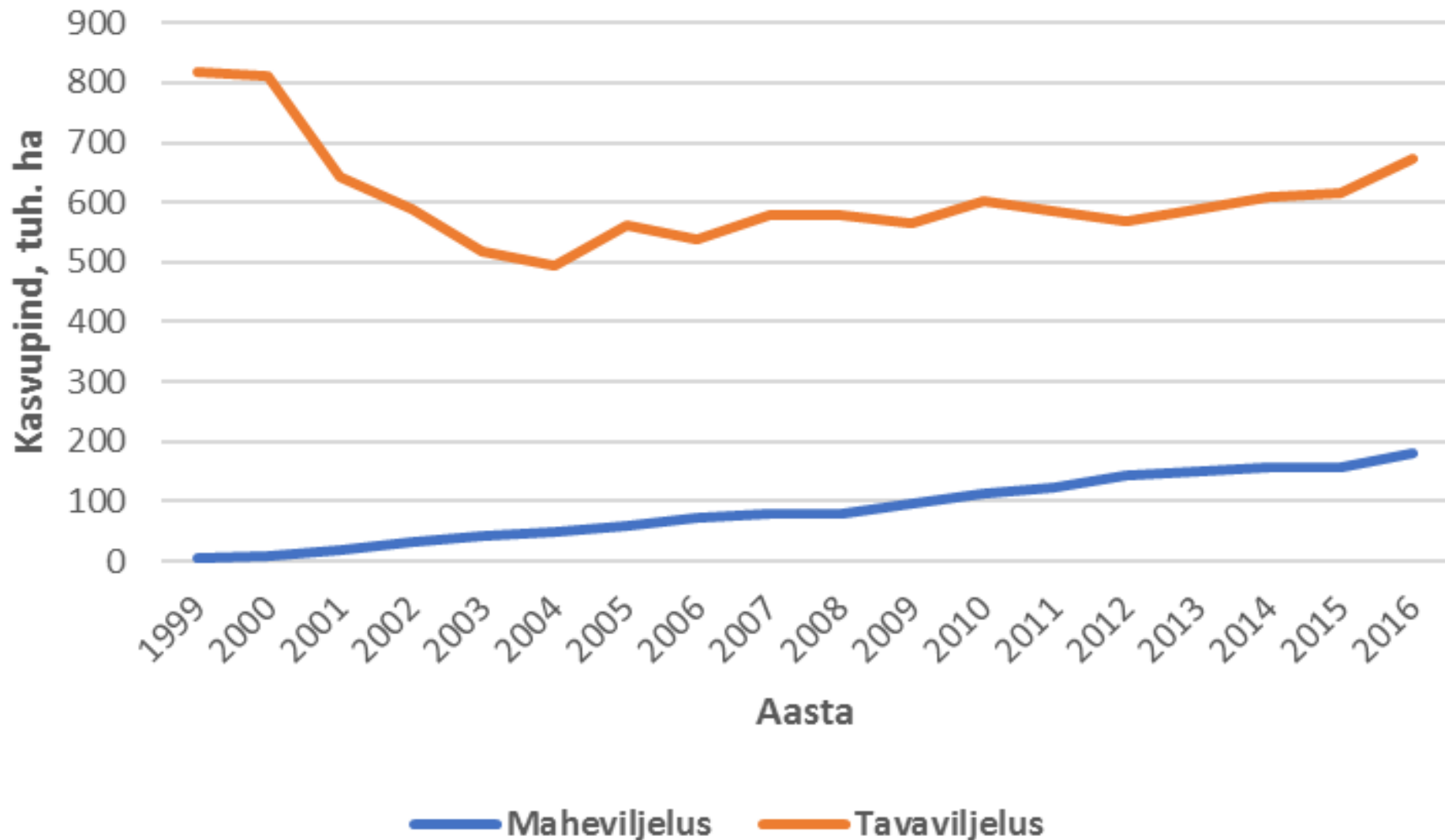

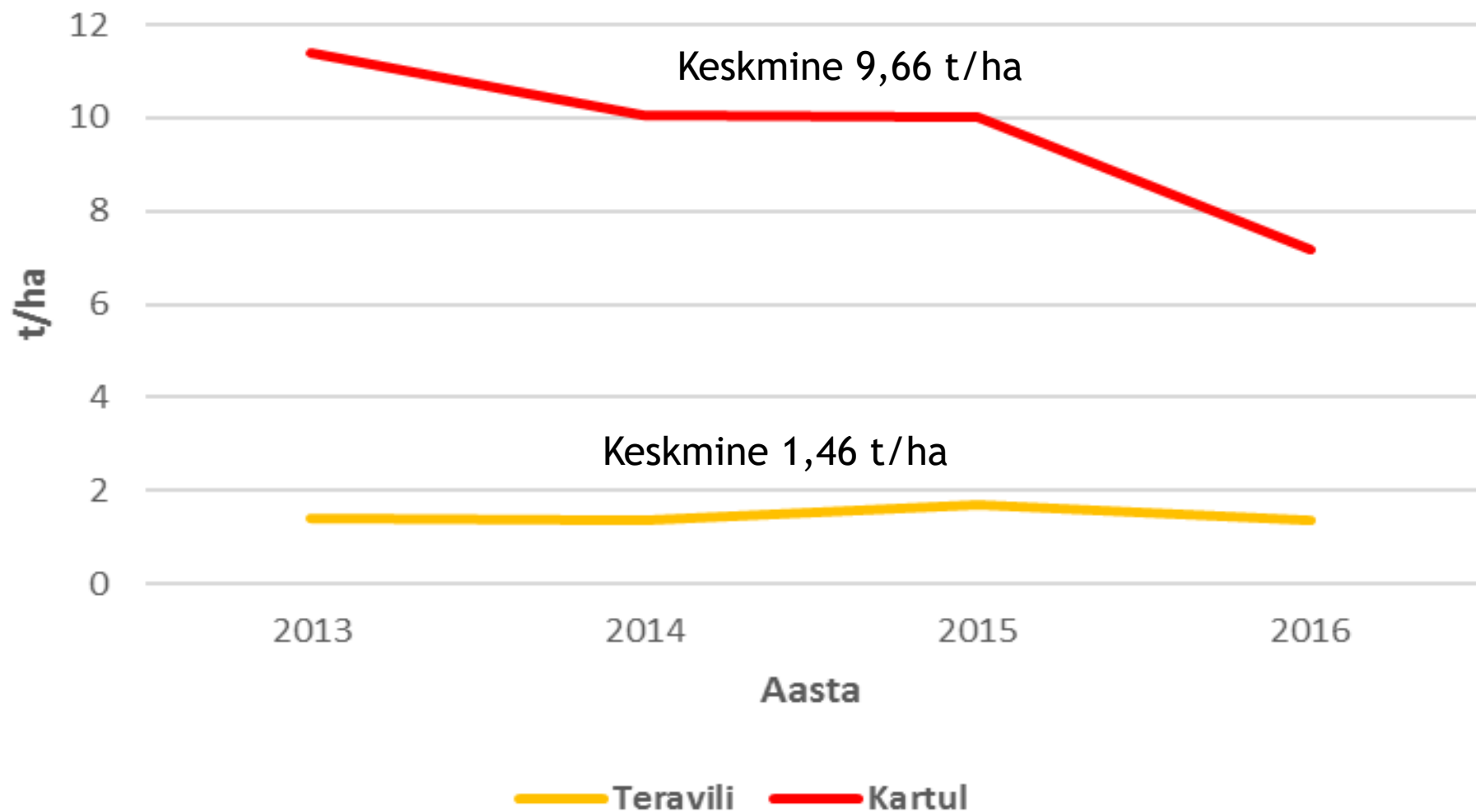
Taimkaitsevahendite kasutamine aastatel 1961-2015

Põllumajanduskultuuride kasvupind aastatel 1999-2016

Maheviljeluslike kultuuride saagikus aastatel 2013-2016

Põllumajandusressurss 21. sajandi algul (2016.a)

I. Põllumajandusmaa: kokku 995,1 tuhat ha

- Juriidiliste isikute omandis: 645,6 tuh. ha (65%)

- Füüsilise isikute omandis: 349,4 tuh. ha (35%)

II. Põllumajanduses töötavad inimesed: 77,2 tuhat
(5,9% kogu elanikkonnast)

III. Põllumajandustootjad:

- Juriidilised isikud: 3153, keskmise suurusega 204ha

- Füüsilised isikud: 12926, keskmise suurusega 27 ha

IV. Põhiline tootmissuund: taimekasvatus

Kokkuvõte

- Kultuurid, mille külvipind on 2004-2017.a oluliselt laienenud (rahakultuurid):

- 1) Raps ja rüps
- 2) Nisu
- 3) Hernes ja põlduba

- Kultuurid, mille külvipind on oluliselt kokku tõmbunud:

- 1) Kartul
- 2) Rukis
- 3) Oder
- 4) Lina

Sissejuhatus järgmisse sajandisse

Oleme olnud väga tublid ja taas seda suutnud, kuid ...

- ▶ **Kellele lüüakse hingekella?**
  - ▶ Väiketootmise ja tootmise mitmekesistamise küsimus. („Põllumajandus tuleb taastada“)
  - ▶ Traditsiooniliste (pärand-) kultuuride küsimus (kartul, rukis, lina, tatar)
- ▶ **Mahetootmine, meie tulevik?**
  - ▶ Efektiivsuse küsimus. „Kas toodame toetusi või kaupa“
  - ▶ Kui tegu on elulaadiga, milleks toetused.
- ▶ **Saakide stabiliseerimise küsimus**

Täna tähelepanu eest !